

SCREENING AF
KULTURMILJØER
ÆRØ
KOMMUNE

FORORD

Arkitektskolen Aarhus sætter med projektet *Umistelige Kulturmiljøer i Danmarks Yderområder* fokus på kulturmiljøer og bebyggede helheder i Danmark. Med en screening, der skal udvælge særligt værdifulde kulturmiljøer, er formålet med projektet at pege på de værdier og udviklingspotentialer, som den byggede kulturarv rummer.

Kulturmiljøer handler ikke blot om bevaring, men skal have værdi for mennesker i dag. De fysiske spor i kulturmiljøerne fortæller stedspecifikke og ofte kraftfulde historier, som potentielt kan styrke lokale erhverv og tiltrække turister og tilflyttere, såfremt deres fortællekraft aktiveres og aktualiseres.

Projektets ambition er at tilvejebringe et strategisk og metodisk overblik, hvormed kommunerne kan identificere kulturmiljøernes værdier. De lokale fortællinger synliggøres og bliver derved et redskab til at aktivere kulturmiljøerne som en ressource for udvikling i kommunerne.

Gennem en dialogbaseret proces med de kommuner som Arkitektskolen Aarhus har besøgt, er der udviklet en metode til Screening af Kulturmiljøer (SAK). Målet er at tilvejebringe et håndterbart redskab, der på enkel vis kan anvendes af kommunerne, som er myndighed på kulturmiljøområdet.

Den byggede kulturarv i Danmark rummer store bygningskulturelle værdier med mange spændende kulturhistoriske fortællinger. Det er målet med projektet at sætte disse fortællinger i spil for at udnytte kulturmiljøernes store iboende potentialer.

Mogens A. Morgen
Professor, arkitekt MAA

Simon Ostenfeld Pedersen
Projektleder, cand.mag,
chefkonsulent

PROJEKTTEAM

Mogens A. Morgen
Simon Ostenfeld Pedersen
Nina Ventzel Riis
Martin Weihe Esbensen
Mo Michelsen Stockholm Krag
Amal Abdi Ashur
Teresa Østergaard Pedersen
Anne Sofie Blegvad
Mette Boisen Lyhne

Projektet udføres af Arkitektskolen Aarhus med støtte fra Realdania. Rapporten må ikke gengives, undtagen i sin helhed, uden godkendelse fra Arkitektskolen Aarhus.

SCREENING AF KULTURMILJØER I DANMARKS YDEROMRÅDER

Umistelige Kulturmiljøer i Danmarks Yderområder har gennemført en strategisk screening af kulturmiljøer i 22 af landets kommuner. Hertil har Arkitektskolen Aarhus udviklet et enkelt metodisk værktøj til at værdisætte og prioritere kulturmiljøerne. Værktøjet, der er koordineret med andre danske og internationale værdisætningsmetoder, er udviklet med henblik på en generel anvendelse – også af andre end de i projektet omfattede kommuner.

En stor del af de udpegede kulturmiljøer er allerede kortlagt og beskrevet. Blandt andet i de tidligere Kommuneatlas, der senere blev kaldt både Kulturmiljøatlas og Kulturarvsatlas, i perioden 1990-2007, samt i regionplaner udført af de tidligere amter.

Screeningsmetoden kombinerer de eksisterende registreringer med besigtigelser af kulturmiljøerne, som de foreligger i dag. Kulturmiljøerne vurderes ved en værdisætning af deres kulturhistoriske værdi, arkitektoniske værdi og integritetsværdi. På baggrund heraf vurderes kulturmiljøernes samlede fortælleleværdi, der danner grundlag for en udvælgelse og prioritering. Heri indgår også en stillingtagen til kulturmiljøernes egenskaber for at fremme turisme, bosætning, erhverv og kulturformidling, som kan udgøre et udviklingspotentiale i kommunerne.

Den viden, der foreligger i kommunerne og museerne er en integreret del af arbejdsgrundlaget. Indledningsvis gennemgås den eksisterende kommuneplans udpegning af kulturmiljøer i dialog med kommune og museum. Formålet er at afdække kulturmiljøernes status; hvilke af dem, er der særligt fokus på i den kommunale planlægning og

strategi og er der eventuelt væsentlige kulturmiljøer, som af forskellige årsager ikke er udpegede, men som alligevel bør indgå i screeningen. Dialogen tager også stilling til, om nogle kulturmiljøer helt bør udgå på grundlag af projektets fastlagte screeningskriterier eller af andre omstændigheder.

Metoden er udviklet løbende igennem projektet i dialog med kommuner, museer og andre interessenter.

METODE TIL SCREENING AF KULTURMILJØER (SAK)

SCREENINGSKRITERIER

- 1) Kulturmiljøet skal være udpeget, eller kunne overvejes som udpegning, i kommunen
- 2) Kulturmiljøet skal indeholde et bebygget miljø eller helhed (ikke enkeltstående bygninger, monumenter, gravhøje, ruiner, voldsteder, diger eller lign.)
- 3) Kulturmiljøet skal rumme en bærende fortælling, der kan opleves på stedet gennem synlige spor

RAPPORTENS INDHOLD

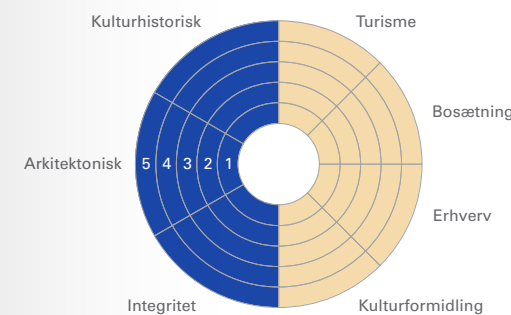
Denne rapport indeholder et skema over kommunens kulturmiljøer, kort- og billedmateriale samt løbsblade for hvert af de 3-5 udvalgte kulturmiljøer i kommunen. Skemaet sammenfatter vurderingen af det enkelte kulturmiljøes værdier og udviklingspotentialer:

KULTURMILJØETS VÆRDIER skal være aflæselige i dag og baserer sig på en vurdering af følgende tre værdiparametre, der rangeres fra 1 til 5, hvor 1 er lavest og 5 højst:

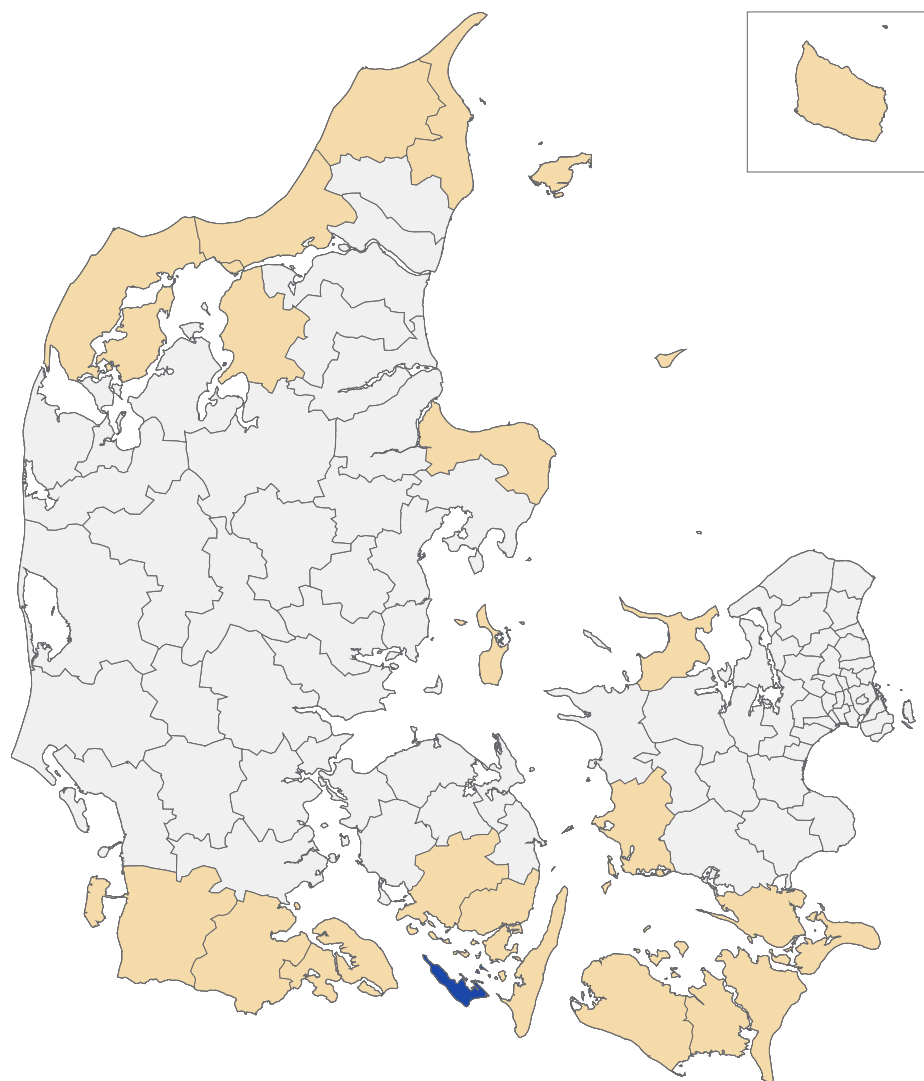
- **Kulturhistorisk værdi:** Hvordan vurderes kulturmiljøets historiske betydning og kulturhistoriske fortælleleværdi?
- **Arkitektonisk værdi:** Hvordan vurderes kulturmiljøets rumlige, formmæssige og arkitektoniske kvaliteter?
- **Integritetsværdi:** Hvordan vurderes kulturmiljøets helhed og sammenhæng?

KULTURMILJØETS UDVIKLINGSPOTENTIALER er en perspektivering, der vurderer kulturmiljøets udviklingspotentialer ud fra følgende fire kategorier, der rangeres fra 1 til 5, hvor 1 er lavest og 5 er højst:

- **Turisme:** Har kulturmiljøet udviklingspotentiale for at fremme turisme og turismerelaterede virksomheder?
- **Bosætning:** Har kulturmiljøet udviklingspotentiale for at rumme bosætning eller motivere egnstiltfytning?
- **Erhverv:** Har kulturmiljøet udviklingspotentiale for at rumme virksomheder eller tiltrække og fremme erhverv?
- **Kulturformidling:** Har kulturmiljøet særlige udviklingspotentialer inden for formidling af kulturoplevelser eller aktivering af stedets fortælling?

PROJEKTETS AFGRÆNSNING AF YDEROMRÅDER

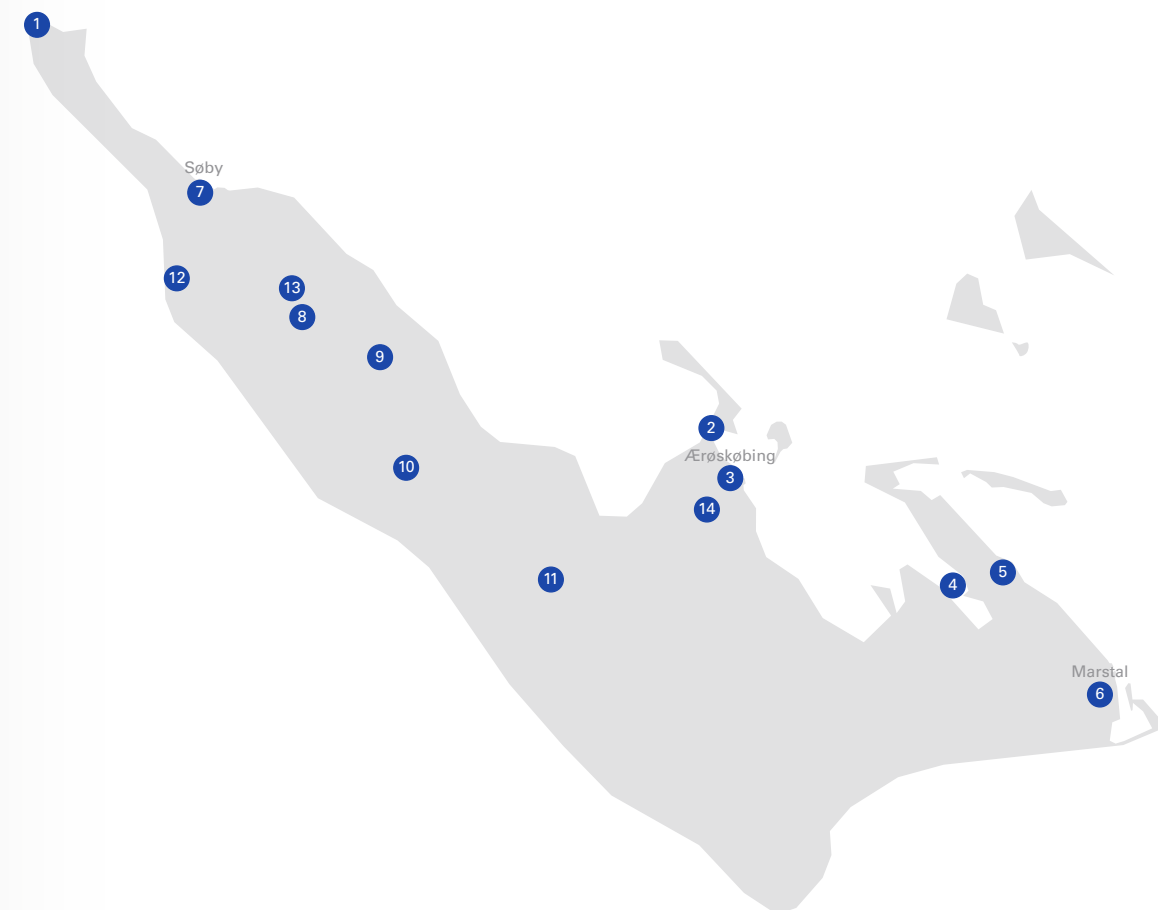

På kortet ses de 22 kommuner, der gennemgås i projektet

Der findes ingen officiel definition af "yderområder" i Danmark, men der anvendes skiftende kriterier til afgrænsning i forskellige sammenhænge. I dette projekt forstås "yderkommuner" som de kommuner, der optræder som sådan i alle de følgende fire sammenhænge: LAG-programmet, De Økonomiske Råd, De Regionale Vækstfora samt SKAT.

SCREENEDE KULTURMILJØER I ÆRØ KOMMUNE

(se skemaet næste side)

Region:	Syddanmark
Kommunenummer:	492
Indbyggertal:	6.231 (2016)
Største by:	Marstal (2.285 indbyggere i 2016)
Kulturmiljøer:	Ærø Kommune har ikke udpeget kulturmiljøer i PlansystemDK, og kommunen har ikke revideret kommuneplanen i 2013. I nærværende projekt er i alt 14 kulturmiljøer blevet screenet efter dialog med Ærø Kommune og Ærø Museum, hvoraf 6 kystkulturmiljøer er overtaget fra Fyns Amt. Det vil sige, at der er tilføjet 8 nye udpegninger, som ikke optræder blandt de eksisterende kystkulturmiljøer.

BESIGTIGELSESSKEMA

Værdisætningen og potentiale vurderingen baserer sig på en vurdering fra 1 (lavest) til 5 (højest) på de forskellige parametre

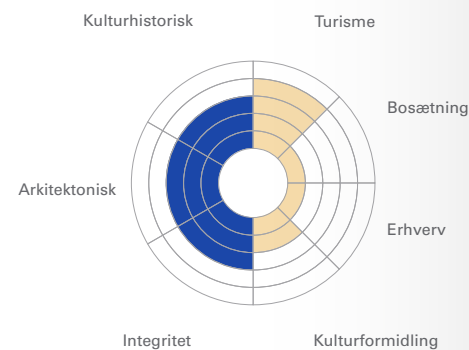
● VÆRDISÆTNING ● POTENTIALEVURDERING

1 SKJOLDNÆS FYR

Granitfyret fra 1882 består af det 22 meter høje fyrtårn, fyrmesterboligen samt to udhuse og et maskinhus med overbygning til kystudkig.

Fyret og det omkringliggende landskab anvendes til golfklub og er hermed en aktiv del af øens turisme med potentiale for vækst.

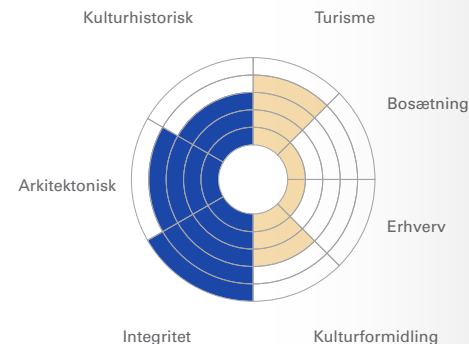

2 BADEHUSE PÅ VESTERSTRAND

De ca. 100 år gamle badehuse i forskellige farver og arkitektoniske udtryk repræsenterer øens første turisme og fritidskultur. De findes på Vesterstrand og Eriks Hale ved Marstal.

Badehusene er et af Ærøes vartegn og en levende kulturarv. Bevaringsværdierne knytter sig til helheden og farver og enkelheden i de små huse.

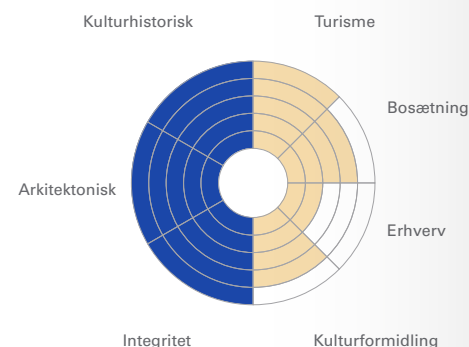

3 ÆRØSKØBING

Yderst velbevaret, mindre købstad med byhuse fra 1700- og 1800-tallet langs brolagte gadeforløb og ældre havn.

Ærøskøbing er et af landets bedst bevarede købstadsmiljøer. Den nyere byudvikling er lagt uden for byens centrum, der sammen med den høje bevaringsgrad skaber en unik tidslomme. Et kulturmiljø af national værdi og betydning.

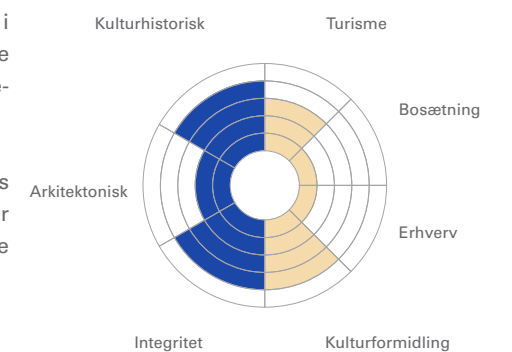
● VÆRDISÆTNING ● POTENTIALEVURDERING

4 KLEVEN

Havn i Kleven Bugt bygget af skipperne i Ommel i 1850, bl.a. til overvintring for større skibe. Rummer i dag stenkar, kogehus, svedekiste og barkegyrde.

Havnens kulturhistoriske værdi for Ærøes søfart opleves gennem de historiske spor langs kysten. Stedet mangler en tydeligere formidling af kulturhistorien.

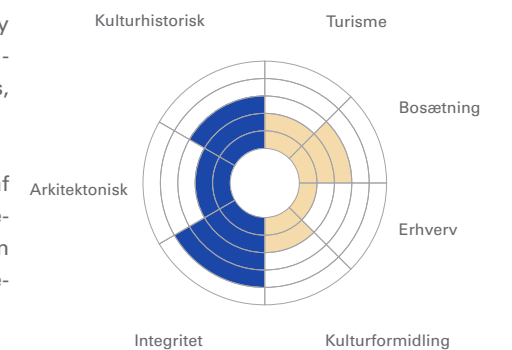

5 OMMEL

Ommel Skipperby med havnen Strandby rummer skipperhuse og gadeforløb fra omkring 1900. Byen har kro og missionshus, som i dag er beboerhus.

Som skipperby står Ommel i skyggen af Æreskøbing og Marstal uden samme oplevelsesværdi. Byen virker noget slidt, men rummer stadig fine bevaringsværdige elementer.

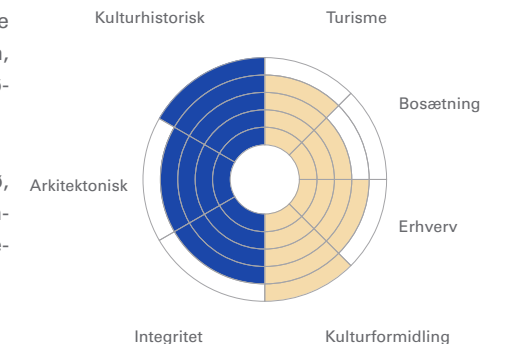

6 MARSTAL

Søfartsby med stort havnemiljø omkring de smalle fiskergyder, værftet, flydedokken, slæbestederne, toldkammeret, fiskermiljøet og badehusene på Eriks Hale.

Marstal udgør et omfangsrigt kulturmiljø, hvor havnen er centrum. Langs med vandet opleves det maritime miljø gennem flere fortællinger.

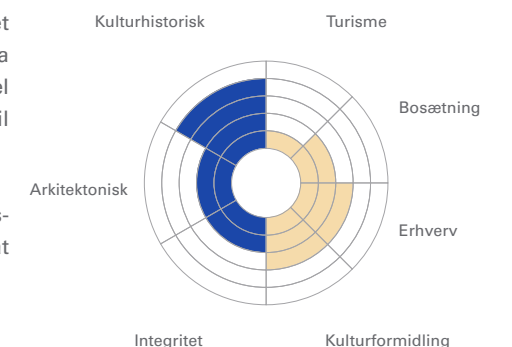

7 SØBY VÆRFT

Kulturmiljø bestående af bedding bygget i 1941, bådeværft fra 1950 og tørdok fra 1967. Værftet ligger på havnens vestlige del nær de parcelbebyggelser, som opføres til værftsarbejderne.

Fortællingen om Søby har centrum i værftshistorien. Fortællingen er dog vanskelig at opleve og aflæse i arkitekturen.

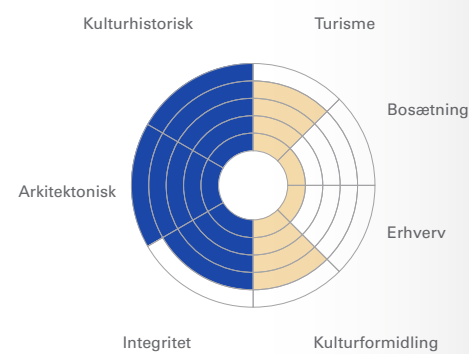
● VÆRDISÆTNING ● POTENTIALEVURDERING

8 SØBYGAARD

Opført som jagtslot i 1580 og Ærø's eneste tilbageværende herregård. Hovedbygningen og ladegården ligger på to stensatte borgbanker forbundet med vindebro.

Søbygaard emmer af historie, og i relation til herregården ligger bl.a. voldsted, mølle og avlsgård. Efter en stor restaurering er stedet i drift som museum og kulturcenter.

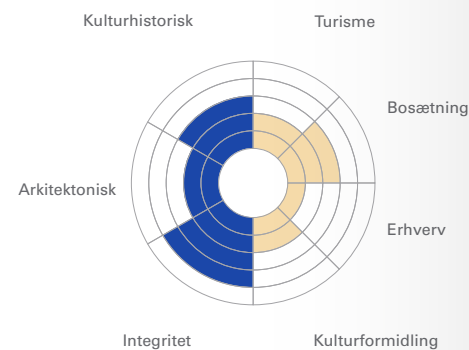

9 SKOVBY

Landsby på det nordvestlige Ærø med oprindeligt vejforløb, gadehuse, gårde og store vejtræer samt gammel smedje og købmanden Høkeren, som lukkede i 2007.

En velbevaret bystruktur med snoede gader over et let terrænfald. Flere fine bygninger med blandet bevaringsstand.

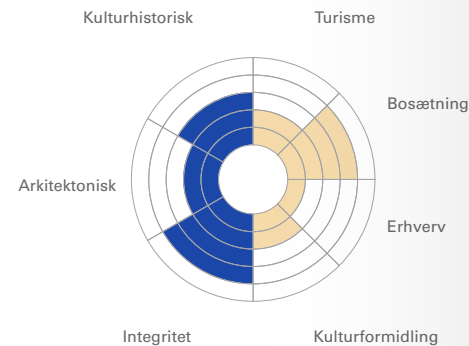

10 BREGNINGE

Snoet vejlandsby med bindingsværkshuse og kun enkelte beboede sidegader. Rummer i dag tilflytterhus, forsamlingshus, lokalråd, gæstgiveri og gårdbutikker.

I den aflange landsby ligger husene som perler på en snor langs hovedvejen. Flere af byens ældste bygninger er i forfald eller nedrevet.

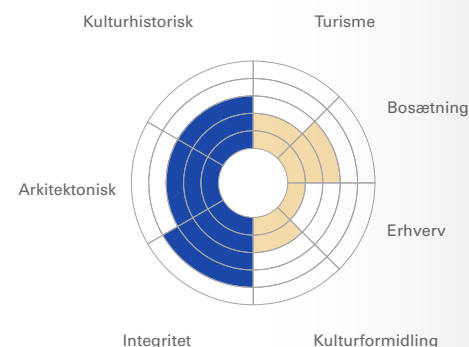

11 TRANDERUP

Landsby med to parallelle gadeforløb og flere ældre Ærøgårde. Byen har købmand, kirke, specialefterskole samt bilvask i det nu nedlagte andelsmejeri.

Bystrukturen er mere spredt end andre landsbyer på Ærø. Byens bevaringsværdier knytter sig særligt til de bevarede gårde.

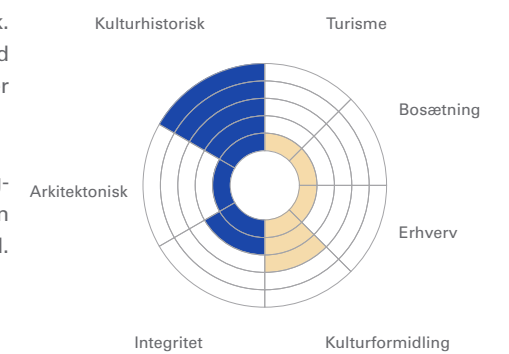
● VÆRDISÆTNING ● POTENTIALEVURDERING

12 VITSØ NOR PUMPEMØLLE

Eneste bevarede pumpemølle i Danmark. Opført i 1838 til dræning af Vitsø Nor med spiral til at løfte vandet, afvandingskanaler og sluser, møllehus og to mindre skure.

Møllen spiller en central rolle for fortællingen om landskabet ved Vitsø Nor. Møllen står uden vinger og har en ringe tilstand. Fredet i 1959.

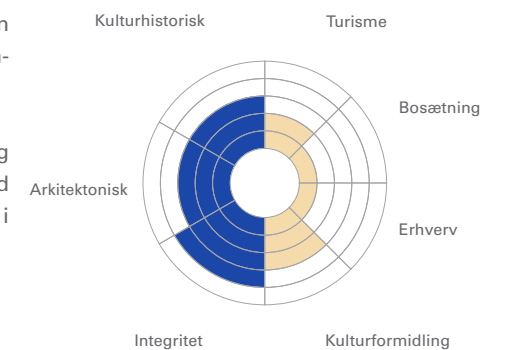

13 VESTER MØLLE OG MØLLEGÅRD

Vester Mølle fra 1834 hører til møllegården vest for møllen med avlsbygning, maskinhus og stuehus fra 1779.

Kulturmiljøet har en fin sammenhæng mellem landskab og bygninger og en god bevaringsstilstand. Mølle og møllegård er i dag fredede og kunsthøjskole.

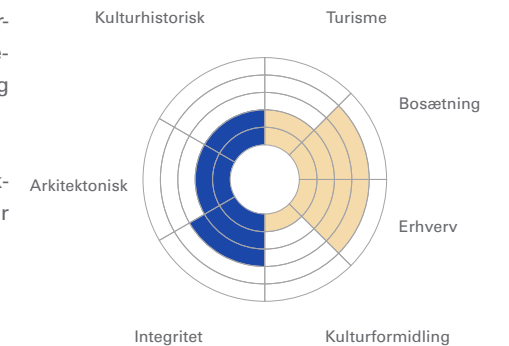

14 ÆRØSKØBING BYMØLLE

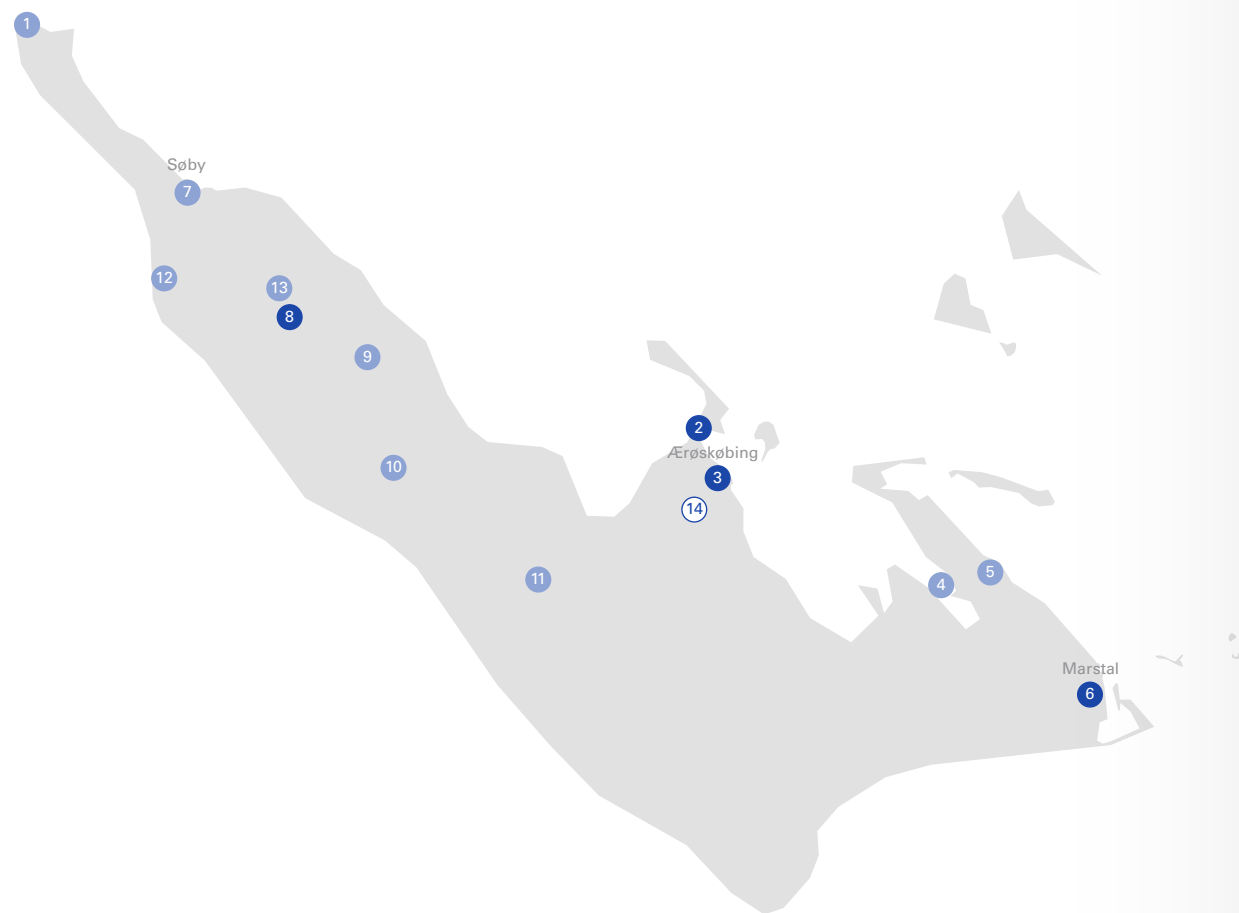
Møllen fra 1848, med galleri og bred undermølle, står på en bakke syd for byen og består af brolagt mølleanlæg med ældre og nyere møllehuse.

Møllen står uden vinger og har flere svækkede bevaringsværdier. Placeringen udgør dog et potentiale for Ærøskøbing.

KULTURMILJØERNES SAMLEDE VÆRDI ÆRØ KOMMUNE

- HØJ VÆRDI (VÆRDISUM 11-15)
- MIDDEL VÆRDI (VÆRDISUM 8-10)
- LAV VÆRDI (VÆRDISUM 3-7)

KULTURMILJØERNES UDVIKLINGSPOTENTIALE ÆRØ KOMMUNE

- HØJ (VURDERING 4-5)

TURISME

BOSÆTNING

ERHVERV

KULTURFORMIDLING

UDVALGTE KULTURMILJØER

I ÆRØ KOMMUNE ER FØLGENDE
4 KULTURMILJØER UDVALGT:

BADEHUSE PÅ VESTERSTRAND

Kulturmiljø nr. 2

Udvælgelsesgrundlag: Badehusene på Vesterstrand er udvalgt på grund af deres høje integritet og fine placering i landskabet samt deres potentialer som genkendelig og stærk markør for Ærøs turisme.

ÆRØSKØBING

Kulturmiljø nr. 3

Udvælgelsesgrundlag: Ærøskøbing er udvalgt på grund af sine høje kulturhistoriske værdier og sin unikke bevaringsgrad som dansk købstad samt de store potentialer som fyrtårn inden for turisme og oplevelser på Ærø.

MARSTAL

Kulturmiljø nr. 6

Udvælgelsesgrundlag: Marstal skipperby og havn er udvalgt på grund af sin høje kulturhistoriske betydning som havne- og værftsby på Ærø, som er aflæselig i de mange maritime elementer, samt miljøets potentialer inden for turisme, oplevelser og havnekultur.

SØBYGAARD

Kulturmiljø nr. 8

Udvælgelsesgrundlag: Søbygaard herregård er udvalgt på grund af sine arkitektoniske værdier og sin betydning som eneste tilbageværende herregård på Ærø samt potentialer inden for turisme, formidling og events.

BADEHUSE PÅ VESTERSTRAND

Badehusene på Vesterstrand udgør en malerisk helhed

Kulturmiljøet for badehusene på Vesterstrand

BESKRIVELSE

De små og karakteristiske badehuse findes to steder på Ærø. På Eriks Hale ved Marstal og på Vesterstrand ved Ærøskøbing. Vesterstrand er den største af de to. Badehusene ligger med regelmæssig afstand langs stranden, og de kendetegnes af deres lille størrelse på omkring 10 m², deres selvbyggede karakter, varierede udformning i træ-, og andre forhåndenværende materialer, og ikke mindst ved deres farverigdom. Husene ligger åbent i landskabet uden hegn eller hække.

FORTÆLLING

Historien om Ærøs badehuse begyndte i 1920'erne, hvor de første badehuse blev bygget af beboere fra Ærøskøbing, der ønskede sig et fristed ved stranden til rekreativ udfoldelse. Husene blev fra begyndelsen udformet og malet i en legende stil, som får dem til at minde om små dukkehuse. Det farverige og legende blev et gennemgående træk, efterhånden som flere huse kom til. Husene står på lejet grund, men er særdeles eftertragtede og går for det meste i arv.

BÆRENDE BEVARINGSVÆRDIER

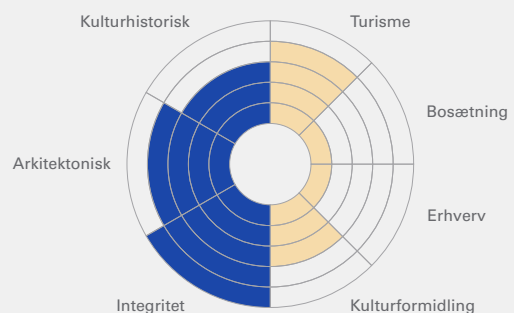
De bærende bevaringsværdier knytter sig til helheden med de små, beskedne huse opført af træ og enkle materialer, deres forskelligartede og farverige udtryk, den taktfaste placering langs strandkanten samt den åbne struktur uden hække og andet type afskærmning.

TILSTAND

Badehusene på Ærø udgør et særegent kulturmiljø, som har stor oplevelsesværdi og er et kendetegn for øen. Det er vigtigt at fastholde kulturmiljøets bevaringsværdier, så husene bevarer deres særlige karakteristika. En lokalplan kan være med til at sikre dette. Kulturmiljøets bevaringsværdier og karakter kan ligeledes udvikles i andre og nye områder med badehuse, som kan styrke fortællingen om badehusene på Ærø.

Kommune:	Ærø Kommune
Kategori:	Fritidsmiljø - Sommerhusområde
Emne i kommuneplan:	Kystkulturmiljøer
Omfang:	Kulturmiljø nr. 2
Udpeget i kommuneplan:	Ja
Adgangsforhold:	Offentlig adgang

- VÆRDISÆTNING
- POTENTIALEVURDERING

BADEHUSE PÅ VESTERSTRAND

Mod vandet har flere af badehusene små verandaer

Badehusene udgør en helhed, som samlet giver dem stor værdi

Det røde og hvide badehus er Vesterstrands ældste, som tidligere stod på pæle i vandet

ÆRØSKØBING

I Ærøskøbing er hver bygning forskellig og byen har en stor rigdom af bygningsdetaljer

Diagrammet viser kulturmiljøområdet for den gamle del af Ærøskøbing by og havnen

BESKRIVELSE

Ærøskøbing er en bevaringsværdig søkøbstad med en intakt middelalderlig byplan og sammenhæng med den gamle havn. Det nuværende bymiljø med bygninger fra 1700 og 1800-tallet er groet frem efter en bybrand i 1629. Husene ligger som randbebyggelse helt ud til gaderne og er overvejende opført i 1-1½ etage. Ærøskøbing har en unik bevaringsgrad, som omfatter gader, belægnings, haver, træer og bygninger.

FORTÆLLING

Ærøskøbing levede godt af søfart og handel i 1700-tallet, hvor byens skibe fragtede varer rundt i Danmark. Men fra midten af 1800-tallet gik udviklingen i stå, og Marstal blev øens nye centrum for søfart. Stagnationen i Ærøskøbing medførte, at byen i dag er en af de mest velbevarede i Danmark, og en stærk interesse for bevaring af byen har værnet om den gamle købstad og dens bevaringsværdier. Den velbevarede søkøbstad er i dag vigtig for byens bosætning såvel som øens turisme.

BÆRENDE BEVARINGSVÆRDIER

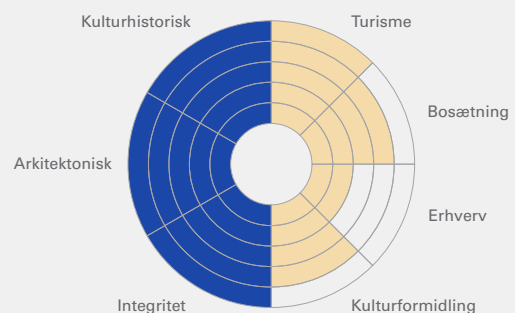
De bærende bevaringsværdier knytter sig til den velbevarede byplan, det centrale torv, de større brolagte gader, der fører ud til havnen, og de mindre snoede tværgader. Endvidere til byens inventar, træer, stiforbindelser, baggårde, haver og mange bevaringsværdige ejendomme.

TILSTAND

Europa Nostra tildelte i 2002 Ærøskøbing en pris for bevaring af europæisk kulturarv. Byen er som helhed unikt velbevaret og fremstår som en tidslomme. Kulturmiljøet har nationalt såvel som internationalt niveau og kan overvejes som væsentlig verdensarv. Der er et fælles folkeligt og kommunalt fokus på bevaringsindsatsen, og en lokalplan og mange fredninger er med til at regulere bevaringen. Turisme er i dag byens vigtigste erhverv.

Kommune:	Ærø Kommune
Kategori:	Bymiljø - Købstad
Emne i kommuneplan:	Kystkulturmiljøer
Omfang:	Kulturmiljø nr. 3
Udpeget i kommuneplan:	Ja
Adgangsforhold:	Offentlig adgang

- VÆRDISÆTNING
- POTENTIALEVURDERING

ÆRØSKØBING

Den gamle skolebygning på Torvet med sin karakteristiske lindetræs-port og i forgrunden de to gamle vandpumper

Brogade forbinder Torvet med den gamle skibsbro, som i dag er havnens østlige mole

I sammenhæng med den ældre bydel ligger det gamle havnebassin med bl.a. et fredet kogehus

MARSTAL

På Marstal Havn opleves den gamle og den nye værftshistorie side om side. I baggrunden ses den store flydedok

BESKRIVELSE

Marstal er Ærø's største by, og dens maritime historie kan ses overalt. Den lange havnemole bygget i 1825 beskytter havnen mod østenvinden, og den ældre bydel ligger langstrakt udbredt langs havnen. Det store havnebassin begynder ved havneåbningen mod nord og afsluttes ved Eriks Hale med de små badehuse mod syd. Fra havnen fører små stræder op i den gamle bydel. Karakteristisk for Marstal er de små skipperhuse og de lokale småstier (snorrer), som går på tværs af gaderne mellem husene.

FORTÆLLING

Søfart har altid været Marstals livsnerve og toneangivende for udviklingen. Da Ærøskøbing gik i stå i 1800-tallet, voksede Marstal som handels- og søfartscentrum. I begyndelsen af 1900 var Marstals andel af den danske sejlskibsflåde på næsten 24 %. Selvom byen i dag har det vanskeligt, opleves det maritime miljø langs havnen stadig med værfter, rederier, søfartsmuseum, navigationsskole, skibe og stejlepladser. I dag driver Marstal Søfartsmuseum Eriksens Værft som et levende museum om træskibsbygning og søfart. Overfor ligger Marstal Værfts store flydedok, der byggede tyske ubåde under verdenskrigen og som nu bruges til skibsreparationer.

BÆRENDE BEVARINGSVÆRDIER

De bærende bevaringsværdier i Marstal knytter sig til den gamle bydels gader og stier (snorrer) mellem bygningerne, til havnens varierede maritime liv, der afspejles i bygninger og anlæg med toldkammer, beddinger, værfter, stejlepladser, kalkovn mv.

TILSTAND

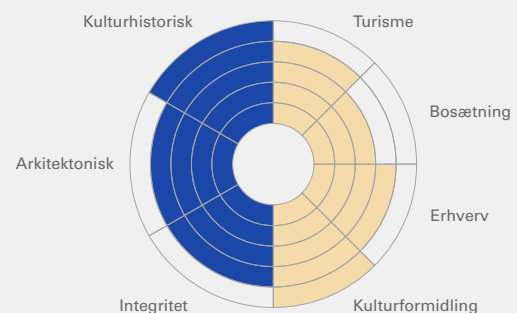
Marstal er en velbevaret by og en intakt helhed. Der er en lokalplan med bevaringssigte for byen. Grundet den stagnerende udvikling i yderområderne er flere af de aktive maritime erhverv under pres, men den historiske og nutidige maritime atmosfære opleves stadig.

Kulturmiljøet med Marstal ældre bydel og havn

Kommune:	Ærø Kommune
Kategori:	Kystmiljø - Havneby
Emne i kommuneplan:	Kystkulturmiljøer
Omfang:	Kulturmiljø nr. 6
Udpeget i kommuneplan:	Ja
Adgangsforhold:	Offentlig adgang

- VÆRDISÆTNING
- POTENTIALEVURDERING

MARSTAL

Eriks Hale med de maleriske badehuse lukker Marstal Havns store havnebassin

Teglgade forbinder byen med havnen og langs gaden ligger de små skipperhuse tæt

I forbindelse med molen ligger Frederiksøen med den flotte kalkovn fra 1863

SØBYGAARD

Søbygaard hovedbygning på sin borgbanke med den rekonstruerede vindebro i forgrunden

Søbygaard udgør sammen med voldsanlægget Søby Vold en historisk helhed

BESKRIVELSE

Søbygaard er opført af Hertug Hans den Yngre som jagtslot omkring 1580. Han lod det placere øst for det middelalderlige voldsted Søby Volde, hvor hovedbygningen og ladegården ligger på to selvstændige borgbanker i en kunstig sø, som er forbundet med en vindebro. Den nuværende hovedbygning er fra 1770'erne, mens avlsgården er løbende opført mellem 1580-1750. Vest for avlsgården ligger en svinestald og et mejeri.

FORTÆLLING

Søbygaard og området omkring emmer af historie. Stedet rummer fortidsminder, Søby Volde, Vester Mølle og ikke mindst jagtslottet med tilhørende voldgrav, stensætning og avlsgård, der vidner om Ærø's nære tilknytning til Slesvig og hertugdømmerne. Søbygaard var stærkt truet af forfald, da Den Selvejende Institution Søbygaard overtog herregården i 1991 og påbegyndte en gennemgribende restaurering. Nu er voldgraven igen vandfyldt, efter den blev drænet i slutningen af 1770-tallet, stensætningen er reetableret og en genskabt vindebro forbinder bankerne. Hovedbygningen og avlsgården er restaureret og tilføjet moderne faciliteter, så Søbygaard i dag danner ramme om museumsaktiviteter, udstillinger, koncerter og events.

BÆRENDE BEVARINGSVÆRDIER

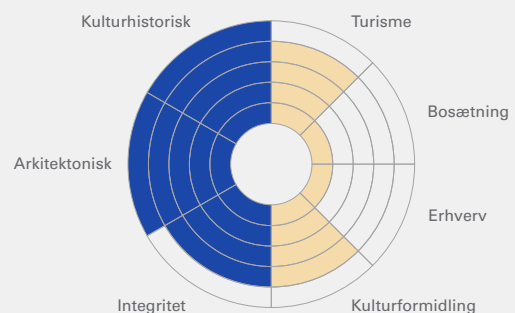
De bærende bevaringsværdier knytter sig til det samlede anlæg og dets sammenhæng mellem voldanlæg, stensatte borgbanker, voldgrave, vindebro, gårdspladserne og de tilhørende træer, hovedbygningen og avlsbygningerne.

TILSTAND

Søbygaard fremstår i god stand efter restaureringen. Den er en af Ærø's seneste turistattraktioner og kan stadig udvikle sit potentiale inden for området.

Kommune:	Ærø Kommune
Kategori:	Magt og tro - Herregård
Emne i kommuneplan:	
Omfang:	Kulturmiljø nr. 8
Udpeget i kommuneplan:	Nej
Adgangsforhold:	Offentlig adgang

- VÆRDISÆTNING
- POTENTIALEVURDERING

SØBYGAARD

Avlsgården og forpagterboligen set fra hovedbygningen

Avlsgården anvendes nu til udstillinger og koncerter

Den imponerende trelængede avlsgård på Søbygaard er en af Danmarks ældst bevarede

